

Wstęp

Wśród terenów chronionych w Polsce szczególną rolę odgrywają parki narodowe i parki krajobrazowe, rezerваты oraz obszary Natura 2000. Obejmują one swoimi granicami również ekosystemy wodne – źródła, rzeki, jeziora i inne obiekty hydrograficzne. Ich zasoby podlegają ochronie z mocy prawa. W rzeczywistości jednak, zwiększający się wzrost zapotrzebowania na wodę, bardzo silna presja inwestycyjna oraz nierespektowanie zasad zrównoważonego rozwoju powodują negatywne skutki w stosunkach wodnych na tych obszarach – w wielu przypadkach nieodwracalne.

Kilka lat temu zwrócił na to uwagę prof. Tadeusz Wilgat (1917–2005) – orędownik ochrony przyrody, który w liście skierowanym 7 sierpnia 2003 roku do zastępcy dyrektora Ojcowskiego Parku Narodowego napisał:

„Zorganizowanie konferencji na temat wód w parkach narodowych uważam za bardzo pożądane. Piszę „wód” a nie ekosystemów wodnych”, gdyż takie hasło uważam za szersze. Mogłyby się wtedy zmieścić problemy związane z bilansem wodnym, czy zmianami stosunków wodnych”.

Realizacją idei prof. Tadeusza Wilgata była konferencja, jaka odbyła się w dniach 12–14 czerwca 2008 roku w Pieskowej Skale, zorganizowana przez Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Ojcowski Park Narodowy i Komisję Hydrologiczną Polskiego Towarzystwa Geograficznego. Niniejsza publikacja stanowi pokłosie tej konferencji.

Należy mieć nadzieję, że oddawane do rąk Czytelników opracowanie, przynajmniej częściowo ukaże znaczenie wód i ekosystemów wodnych w środowisku przyrodniczym obszarów chronionych i zwróci uwagę na potrzebę ich szczególnej ochrony.

Joanna Pociask-Karteczka i Józef Partyka

Foreword

National and landscape parks, nature reserves and the areas of the Nature 2000 programme play a special role among Poland's protected territories. These areas also include water ecosystems – springs, rivers, lakes and other hydrological objects, which resources are legally protected. In actual fact, however, a growing demand for water, very strong investment pressure and lack of respect for the principles of sustainable development negatively affect water relations in such areas leading to irreversible in many cases damage to their environments.

Several years ago, Prof. Tadeusz Wilgat (1917–2005) – an advocate of nature protection, pointed out the importance of this problem in his letter of 7 August 2003 addressed to the deputy director of the Ojców National Park, where he wrote:

“I think that organizing a conference on waters in national parks is a highly desirable idea. I am writing „waters” and not „water ecosystems”, because this term I consider broader. It could cover the issues related to water balance and changes in water conditions.”

The realization of Prof. T. Wilgat's idea was a conference that took place at Pieskowa Skała on 12–14 June 2008. The conference was organized by the Institute of Geography and Spatial Economy at the Jagiellonian University, the Ojców National Park and the Hydrology Committee of the Polish Geographic Society. The current publication is the outcome of that conference.

It is to be hoped that the monograph now presented to Readers will at least partially demonstrate the importance of waters and water ecosystems in the natural environment and will emphasize the need for their adequate protection.

Joanna Pociask-Karteczka i Józef Partyka

